

Lokaler til Utlånsbua

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
31/26	Hovedutvalg for plan og utvikling	14.04.2026
7/26	Hovedutvalg for livsløp	15.04.2026
25/26	Formannskap	16.04.2026

Kommunedirektørens innstilling

Utlånsbua flytter til permanente lokaler i Nesbyen skole så snart som mulig, dvs. tidligere personalrom med tilhørende kontorer og toalett i tidligere Nesbyen ungdomsskole, senest 1.7.2026. Tilrettelegging av lokaler med kostnadsfordeling utføres som beskrevet i saken.

Vedlegg

- 1 Samarbeidsavtale Nesbyen Frivilligsentral Ung 250620 signert
- 2 Grunnlagt spørsmål med svar 250327

Saksopplysninger

Viser til grunnlagt spørsmål fra Senterpartiet v/Geir Garthus og ordførers svar i kommunestyret 27.3.2025.

Utlånsbua ble offisielt åpnet 14. mai 2019 i kommunens lokaler i 1.etg. som vender ut mot senterplassen. Som del av vedtatt kuttliste i Bærekraftige Nesbyen 2030 måtte Utlånsbua flytte ut av lokalene i juni 2024, da lokalene skulle pusses opp og leies ut kommersielt. Det ble da som en midlertidig og kortsiktig løsning leid containere som ble satt opp mellom idrettshallen og parkeringsplassen der, bekostet av Utlånsbua.

Utlånsbua har som formål å bidra til likeverdige muligheter for deltakelse i aktiviteter, i form av gratis utlån av sports- og fritidsutstyr til barn, unge og familier. Samtidig skal det også være en sosial møteplass i bygda. Tilbudet har vært basert på samarbeidsavtale mellom Frivilligsentralen, Nesbyen idrettslag og Nesbyen kommune, men driftsansvaret for Utlånsbua er overført nye Nesbyen Frivilligsentral Ung fra 1.1.2026. Tilbudet i Utlånsbua har blitt godt tatt

imot av både innbyggere, hyttenesninger og andre besøkende og økte mye i bruk/utlån fram til juli 2024. Etter midlertidig flytting til containerløsning 1.7.2024 har besøk og utlån stupt:

Utlånsbua - besøk og utlån 2019 - 2026				
År	Besøk	Utlån		
2019	722	597	* Fra åpning 14.5.	
2020	672	566		
2021	1126	984		
2022	1487	1079		
2023	1930	2086		
2024	1627	2037	* Utlån 1.587 i 1.halvår, etter container 450.	
2025	461	963		

Kommunen klarte ikke å stille andre egnede lokaler til disposisjon da ordningen med kommunen opphørte. Utlånsbua måtte leie containere som en midlertidig ordning for å kunne fortsette driften. Åpningstiden er nå midlertidig redusert fra 2 til 1 dag i uka (etter skoletid), siden lokalene ikke er egnet og færre frivillige stiller på grunn av dårlige arbeidsforhold.

Samarbeidspartene har gjort flere henvendelser til kommunens ledelse om nye permanente lokaler, uten at det er kommet en avklaring administrativt. Det har vært flere befaringer disse to årene, administrativt og politisk. Utlånsbua har behov for areal som er stort nok til minimum å dekke vinter- eller sommersesong, men ideelt sett begge deler. Samtidig så har ikke Utlånsbua økonomi til å betale markedsleie, kun for strøm, vask, nett etc., derfor er det kun sentrumsnære kommunalt eide lokaler som er vurdert (idrettshallen, Sorenkrivergården, Mortensløkka, skolene, tannklinikken).

Av disse er arealet med tidligere arbeidsrom i 1. etg. på ungdomsskolen og tilhørende rom inkl. toalett funnet best egnet til formålet, både mht. størrelse, utforming og tilgjengelighet. Personalet tok i bruk nye arbeidsrom i 2. etg. august 2019 (påbygg). Det tidligere arbeidsrommet er i dag i bruk som kontor for Utdanningsforbundet, lager for læremidler, rekvisita og utstyr, arbeids-/stillerom for personalet ved behov og iblant til enkeltelever som trenger tilrettelegging/sitte alene. Skolen har i praksis 6 klasser (2 klasser pr trinn, 8. trinn med 24 elever også delt) med tilhørende rombehov, er dysleksivennlig skole og må oppfylle krav knyttet til dette. De har derfor stort behov for å kunne tilrettelegge ved å plassere enkeltelever og mindre grupper utenom klasserommet i en del av timene. Kulturskolen disponerer også en del rom i den ene fløyen.

Saken er drøftet med Frivilligsentralen/Utlånsbua, fung. kommunalsjef oppvekst og skolens ledelse. Skolens ledelse er positive til endringen under forutsetning av at skolens behov blir ivaretatt og at finansieringen blir avklart. Skolen oppgir at de har ikke midler til dette innenfor budsjett.

Overordnet plan

Kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030:

12.4 HOVEDMÅL 4: SOSIAL OG FYSISK AKTIV HVERDAG FOR ALLE I NÆRMILJØET

Kommunens innbyggere skal være fysisk aktive og ha god helse.

Innbyggerne skal ha gode muligheter til å drive idrett og friluftsliv.

Økt fysiske aktivitet i alle deler av befolkningen gjennom deltakelse i idretts- og friluftslivsaktiviteter.

Økt bruk av kommunens fellesarealer, idrettsanlegg og turområder.

Økt verdiskaping, miljømessig, sosialt og kulturelt og økonomisk.

Friluftsliv skal være et viktig opplevelsesprodukt for reiselivet.

Friluftslivet skal bidra til å utvikle nye arbeidsplasser i kommunen.

Gi alle mulighet til varierte naturopplevelser.

Økonomiske konsekvenser

Utlånsbua har i sin helhet vært finansiert av statlige tilskudd samt omsøkte eksterne prosjektmidler og andre tilskudd siden oppstart i 2019. Med disse tilskuddene følger det også forpliktelser, forventninger og rapportering. Kommunens bidrag har kun vært administrative (timeverk knyttet til møter, søknader, rapportering, føring av regnskap). Siden Utlånsbua måtte flytte ut av kommunens lokaler og leie containere i stedet, har Utlånsbua måttet bruke mesteparten av sine inntekter fra bl.a. Bufdir-tilskuddet på containerleie i stedet for aktivitet/utstyr (2 år = 149.000 leie + 29.400 mva).

Utlånsbua har pr. 24.3.2026 kr 104.420,16 på driftskonto. I tillegg har Utlånsbua oppsparte fonds-/gavemidler til innkjøp av utstyr og aktivitet rettet mot målgruppen på til sammen kr 231.783,08, som er spart for å brukes langsiktig men som nå dessverre vil gå med i arbeidet med nye lokaler og avvikling av containerne. Utlånsbua sine innestående midler vil bli overført til Nesbyen Frivilligsentral Ung jf. avtale om opprettelse av denne, til drift fra 2026 og videre. Kostnader fra 2026 og videre må dekkes av den nye frivilligsentralen og driften vil fortsatt måtte være basert på eksterne tilskudd og gavemidler.

Ved flytting av Utlånsbua inn i skolens lokaler så må det gjøres noen bygningsmessige endringer med tilhørende kostnad, slik at Utlånsbua og skolen kan ivareta sine funksjoner.

Kostnadsestimat er innhentet fra leverandør.

Utlånsbua kan dekke flg. kostnader:

- a) Gjøre om vindu til utgangsdør + sette inn ny og låsbar universelt utformet ytterdør.
Kostnad = ca. 100.000 kr. Utføres av ekstern leverandør (rammeavtale).
- b) Gjøre innerdør/omramming mer lydtett mellom Utlånsbua og skolen + tetting/fjerning av dør mot helsesykepleierkontoret = ca. 10.000 kr. Utføres av kommunen/Utlånsbua etter avtale.
- c) Toaletter må vedlikeholdes. Utføres av kommunen.
- d) Fjerning av lettvegg inkl. sparkling, maling etc. Utføres av Utlånsbua.
- e) Løst inventar til utstyr og kontor. Anskaffes og utføres av Utlånsbua.
Utlånsbua vil også få kostnader knyttet til nedrigging og retur av containere på kr 42.720 eks mva.

Kommunen dekker over sitt driftsbudsjett og utfører flg.:

- f) Lage grupperom der det er ekstra dør i elevstua. Kostnad ca. 50.000 kr.
- g) Bygge mer hensiktsmessig oppbevaring – skap/reoler - til hovedlager underetasje.
Kostnad ca. 15.000 kr.

I tillegg må skolens innbo og utstyr ryddes/kaste i det som skal bli Utlånsbua sine lokaler i løpet av sommeren.

Sektor Teknisk, plan og utvikling eier og drifter bygget og gjennomføring av arbeidet vil bli avklart med dem. løpet av sommeren. Denne prosessen er en utfordring for skolen som allerede er underbemannet, og det må avklares administrativt hvordan dette skal foregå. F.eks. utbetale lønn for ekstra arbeid til en prosjektgruppe, hjelp fra vaktmester.

Skolen inkl. avd. kulturskolen og skolekorpset trenger generelt også en grundig rydding i alle rom hvor det i dag er lagret rekvisita og utstyr, slik at lagringsplass kan utnyttes mer effektivt inkl. nye skap og hyller. Priser innhentes ut fra kommunens rammeavtaler, hyller vurderes plassbygget.

Vurdering

Utlånsbua har som formål å utligne sosiale forskjeller og gi like muligheter for en aktiv fritid for alle. Utlånsbua er en viktig del av oppgavene til ny Ung-sentral, som formelt sett ble startet 1.1.2026. Utlånsbua trenger lokaler som er sentrale og enkelt tilgjengelige for barn, unge og familier, samt parkeringsplasser. Slik sett er lokaler i nærhet av skole og idrettshall en helt optimal løsning og de tidligere personalrommene i ungdomsskolebygget har en ideell plassering. Personalet ved skolene kan også bruke tilbudet, både i undervisningsøyemed og privat. Lokaliseringen vil gi muligheter for et tettere samarbeid, der bl.a. elever som strever med ulike vansker kan få et alternativt tilbud i skolehverdagen. Skolene får tilgang på en stor variasjon av utstyr til undervisningen som holder god kvalitet. Det er relativt lytt i bygget, derfor må åpningstiden til Utlånsbua tilpasses undervisningstiden. Kontorarbeid og annen aktivitet i Utlånsbua som ikke medfører støy, må kunne gjøres på dagtid.

Åpningstiden har tidligere vært tirsdag og torsdag fra kl. 14.30-17, men er på grunn av situasjonen med mangel på egnede lokaler innskrenket til tirsdager. Utlånsbua har vært bemannet med frivillige i åpningstiden, men på grunn av arbeidsforholdene har mange trukket seg. Forhåpentligvis komme de nå tilbake. I tillegg er en person ansatt i 20% stilling i Frivilligsentralen som koordinator, for bl.a å sørge for innkjøp, lagerføring, rutiner, opplæring og oppfølging av de frivillige. Når det har vært mulig å skaffe eksterne midler, så har ungdom fått sommerjobb i Utlånsbua.

Før og etter innflytting må det gjøres noe arbeid, både i de »nye» lokalene til Utlånsbua og i skolen. Endringer som fjerning av lettvegg og montering av innredning til utstyr som skal lånes ut kan i stor grad utføres av Utlånsbua, slik at utstyr får en hensiktsmessig plassering. Innflytting og ominnredning i oppstarten kan utføres etter kl. 14, når elevene ikke er på skolen, og i skoleferien.

Når Utlånsbua plasseres i disse lokalene på den tidligere ungdomsskolen, så vil skolen måtte finne alternativer for den aktiviteten som foregår i lokalene nå. Skolen har flere tilgjengelige rom/lager som med fordel kan ryddes, slik at de læremidler/kontorrekvisita som nå er oppbevart i det gamle arbeidsrommet kan flyttes dit. Det lages et nytt grupperom i tilknytning til elevstua. Utdanningsforbundet kan benytte andre lokaler, f.eks. på tannklinikken eller Embetsgarden.